

מסורת הש"ס

- א) [ומספחא פ"ד ה"ב,]
- ב) [שם אהרן רבי אומר,]
- ג) עוקלין פ"ג מ"ח,
- ד) [לעיל מב. ו"ח,]
- ה) [לעיל טד, 1] ודברים
- ו) [ויקרא פשה יד,]
- ז) [ויקרא ג, 10] [שם
- ח) [פ"י ענין לילוב כן
- ט) [שם]
- י) אהרן ענין ערך קרטע,
- יא) [ועיי' מוס' כתיבות ט: ד'ה גולגות,]

גליון הש"ס

נב' רבא אמר לרבין
התירי ע"י צ"ק דף
מו ע"א מוס' ד"ה ו"ט:
בעין משפט אור ד'
מ"י פ"ו מהל' מאכלות
אכורות: שם אהרן כהסיון
דחלבו מכלל מיה:

מוסף רש"י

למ"ד טרפה חיה.
לעיל (טו): אמרו לו
והלא הכרע מקיימות
שמים ושלג שנים (לע"ד
גב). טרפה אינה חיה.
אין טרפה לחיות (שם).
ד' סימנין אכשר ביה
רחמנא. שפחה: שם
הסימנים שפחה, או של
אמו או של (לע"ד ע"ד).

רבינו גרשום

בשחיטה יבשתיא חילא
כ"ש. כלומר מה דאמר
עבר בנהר הוכשר ואי לא
הוכשר לא נטמא דשחטו
את אמו ולא יצא ממנה דם
ולא הוכשר העובר בהם
אמו חילא כ"ש דאי כ"ש
הא ס"ל א"ע"ג דלא יצא
ממנה דם אין צורך הכשר:
מאן תנא עבר בנהר
הוכשר הלך בבית הקברות
כ"ש. באובלין דעלמא
דלא חשוב חי אלא
חשוב כשאר אובלין
דעלמא: דג מאימתי
מקבל טומאת אובלין. דג
מפרש לבי"ה אין מקבל
טומאת אובלין עד שימותו
ולו' עקיבא משעה שאין
יכולין להחיות מקבלין
טומאת אובלין: גולדו
בדגים סימני טרפה.
אתח מ"ח טרפות מהו
שיטמא טומאת אובלין.
אבל דגים דלא נבישא
חיותיהו לא ומשעה
שגולדו בו סימני טרפה
מטמאין טומאת אובלין:
או דלמא אפי' למאן דאמר
טרפה אינה חיה. כלומר
הני מילי בהמה דגולדו
בה סימני טרפה לאו
חשובה חיה דאינה ראויה

בהמה המקשה פרק רביעי חולין

עה.

עין משפט
נר מצוה

נ א ב ג מ"י פ"ב מהל'
טומאת אובלין הל' ו:
נח ד מ"י פ"ו מהל'
מחלות אכורות הל'
א סמנ לאוין קלס טשי"ע
י"ד ס"ה טד טשי"ע
זכאה"ה:
נח ה מ"י שם הל' ד
טשי"ע שם טשי"ע ג:
ס ו מ"י פ"א מהלכות
מעשה קרינת הל'
יט:
סא ז מ"י פ"ה מהלכות
מחלות אכורות הל'
טו ופ"ג מהל' אבות
הטומאה הל' א סמנ לאוין
קלו טשי"ע י"ד ס"י יג
טשי"ע ג:

שיטה מקובצת

א) הני מילי בהמה דיש
במינה טרפות אבל דגים
דאין במינה טרפות אימא
לא תקו: ב) מה חלב ושתי
כליות. ג) נ"ב עיין תוס'
ובחים דף צ"ח ע"א:
ג) שאין ת"ל ומה שלמים:
ד) ויצא לאורי העולם דאין
איסור חלב:

רבינו גרשום

לשחיטה וכוון דאינה
ראויה לשחיטה חשובה
מהה אבל לענין דגים
אינן חשובין מחין עד
שימותו: מה חלב ושתי
כליות האמורין באשם.
זכור דאשם אינו אלא
לכ"ו וזכר אין לו שליל
אף כל מוצא מכלל שליל
דאין ראויין לגבי מוכח
אימורין דשליל בשלמא
לידי היינו דאיצטרין
קרא למעוטי דחלבו
חשוב חלב ואשפי' אינו
ראוי לאימורין. א"ל טעם
ידי דאימנא אגא דאין
חשוב חלב מהכא דחוינין
דמעוטי קרא לגבוה:
מידי דהוא אפחות זמן
דפסול לגבוה האי נמי
פסול: לדברי האוסר מתיר
ל"מ דמחמיר במתני
דאמר בן ט' צריך שחיטה
דלא אמר' עובר ירך
אמו הוא הכא נמי לא
אמר' עובר ירך אמו
הוא ואין חשוב טרפה.
לדברי המתיר בלא שחיטה
דאמר עובר ירך אמו הוא
הכא נמי אמר' לענין
טרפה עובר ירך אמו
ואסור: ד' סימנין אכשר
ביה רחמנא. כלומר אי
שחט את אמו אי כשירה
מותרה הוא בשחיטתה ואי
אמו טרפה ושחיטת אמו
אינה ראויה שחיטה (אתי)
עצמו מתיר:

בשחיטה יבשתיא. עסקינן שלא יאל ממנה דם שאף אמו לא הוכשרה
ולחצי תנא שחיטה בלא דם לא מכשרה ודלא כרבי שמעון: מאן תנא.
דמטמי ליה א"ע"פ שהוא חי: מטמא טומאת אובלין. בן פקועה
ואפילו חי אס נגע בטומאה: וריך הכשר. דתרי גופי ניהו. אלמא

בשחיטה יבישתיא ודלא כרבי שמעון מאן תנא
עבר בנהר הוכשר הלך לבית הקברות
נטמא אמר רבי יוחנן רבי יוסי הגלילי היא
דתניא רבי שמעון בן אלעזר אומר משום
רבי יוסי הגלילי מטמא טומאת אובלים וצריך
הכשר א והכמים אומרים אינו מטמא טומאת
אובלין מפני שהוא חי וכל שהוא חי אינו
מטמא טומאת אובלין ואודא רבי יוחנן
למעמיה דאמר רבי יוחנן רבי יוסי הגלילי
וב"ש אמרו דבר אחד רבי יוסי הגלילי הא
דאמרין ב"ש א דתנן דגים מאימתי מקבלין
טומאה ב"ש אומרים משיצודו וב"ה אומרים
משומותו רבי עקיבא אומר משעה שאין
יכולין לחיות מאי בינייהו אמר רבי יוחנן דג
מקרטע איכא בינייהו בעי רב חסדא גולדו
בדגים סימני טרפה מהו תיבעי למ"ד טרפה
חיה ותיבעי למ"ד טרפה אינה חיה תיבעי
למ"ד טרפה חיה בהמה הוא דנפישא חיותה
אבל דגים דלא נפישא חיותיהו לא או דילמא
אפי' למ"ד טרפה אינה חיה הני מילי א בהמה
דיש במינה שחיטה אבל דגים דאין במינה
שחיטה (אימא) לא תיקו המילה נפל רבי
יוחנן אמר יחלבו כחלב בהמה ורבי שמעון
בן לקיש אמר חלבו כחלב חיה רבי יוחנן
אמר חלבו כחלב בהמה אוריא גרים רבי
שמעון בן לקיש אמר חלבו כחלב חיה
חדשים גרמי איכא דאמרי כל היכא דלא
כלו לו חדשיו לא כלום הוא כי פליגי היכא
דהושיט ידו למעי בהמה ותלש חלב של
בן ט' חי ואכל רבי יוחנן אמר יחלבו כחלב
בהמה חדשים גרמי רבי שמעון בן לקיש
אמר חלבו כחלב חיה חדשים ואוריא גרמי
איתביה ר' יוחנן לרבי שמעון בן לקיש ימה
חלב ושתי כליות האמורות באשם מוצא
מכלל שליל אף כל מוצא מכלל שליל
בשלמא לדידי היינו דאיצטרין קרא למעוטי
אלא לדידך אמאי איצטרין אמר ליה מעמא
ידידי נמי מהכא ואיכא דאמרי איתביה רבי
שמעון בן לקיש לרבי יוחנן מה חלב ושתי
כליות האמורות באשם מוצא מכלל שליל
אף כל מוצא מכלל שליל בשלמא לדידי
משום הכי מעעטיה רחמנא אלא לדידך
ליקרב א"ל מידי דהוא אפחות זמן אמר רבי
אמי השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי
לדברי האוסר מתיר לדברי המתיר אוסר רבא
אמר ידברי המתיר נמי מותר א"ד סימנין
אכשר ביה רחמנא אמר רב חסדא השוחט את

מאי בינייהו דג מקרטע. לאו צין רבי עקיבא וצ"ה קא בעי
דמחלוקתן מפורש בהדיא לצ"ה דוקא משומותו אלא צין
צית שמאי לרבי עקיבא קאמר דתרווייהו מחיים מטמו ומפרש דאיכא
בינייהו דג מקרטע פירוש שקופץ ומדלג בחוק לצית שמאי טמא
ולרבי עקיבא טהור כיון דלס זורקו
צמים הוא יכול לחיות ומקרטע לשון
כח וחיות גדול כמו שהצ"ח בערוך
מדלמך צילמדנו וצרפת בעלזתן
וכיון שהוא יואל וזרפת את הנר מיד
הוא מתחיל שמו ועומד ו ומקרטע
לפניו מדוך דלצה (איוב מא) מתרגמינן
קדמיה מקרטע:

רבי יוחנן אמר חלבו כחלב בהמה.
והא דשרי רבי יהודה לעיל
חלבו של בן תשעה חי ה"מ לאחר
שחיטה דיתר שחיטת אמו:

בה חלב ושתי כליות. ואלא תלמוד
מאי קאמר צ"ח א שהצ"ח
צקונטרס יכול לא יהא צעונש ואזרה
אלא יהא צעמוד והקרב והא הוא
קרא להחלב אשר על הקרב דמעמט
מיניה שליל לענין הקרבה כתיב וי"ל
דהא דקאמר צ"ח ואלא חלב שליל לאו
משום דמשתרי מן כל צצהמה ואין חשוב
חלב ויתר הכי קאמר דלמנא א"ע"ג
דנפקא לן מכל צצהמה דאינו צעונש
ואזרה מ"מ הוא צעמוד והקרב:
ל"ד רבי המתיר אוסר. והא דתנן
קרעה טעון שחיטה

אחיא אפילו לצדי המתיר דהכא
דוקא לצדי המתיר אסור דמהני
שחיטת טרפה לענין טומאה והוי
כחליו שחוט ותו לא מהניא ציה
שחיטה אלל התם לא נשחטה אמו
כלל וכן הא דלמרינן לעיל (דף ע"ג).
גבי צעיל דהושיט ידו למעי בהמה
ושחט בה בן ט' חי מהו או דילמא
אפילו לרצנן ד' סימנין אכשר ציה
רחמנא לא דמי להא דלמרינן הכא
לרצנן משום דהכא כחליו שחוט
דכפרישית ואפילו לרצנא דלמרי הכא
ד' סימנין אכשר ציה רחמנא איכא
למיציעי לעיל דדילמא שאני התם דלא
יאל לאורי העולם ואסור אפילו לרבי
מאיר וה"ג צין לרבי יוחנן צין
מיטוקמא היא צעיל חלב דאפילו
לרבי יוחנן דלמרי חדשים גרמי אינו
לחלב שנחטש ויאל לאורי העולם יואין
איסור חלב חל עד שיוצא דמוכח
צ"ג גדי הגשה (לקמן דף קא). וצקוף פ'
דס שחיטה (כתיבות דף ג): ואפי' לר"ל
דלמרי חדשים ואוריא גרמי אפשר
דצמעי אמו מהני ציה שחיטה כי
הכי דמהניא ליה שחיטת אמו:

וליעטעמן
את הטרפה ומצא בה בן ט' חי

מעון
הא לאו חלב מיקרי ופשיטא דאינו
צעמוד והקרב ולמה לי למעוטיה: טעמא ידי. דלמינא לאו חלב הוא: מהכא. ילפינן ליה דהכא אפקיה רחמנא מכלל חלב דמעוטיה
מהקרב ואי לאו דמעוטיה הוי אמניא דחלב הוא: משום הכי מעוטיה. לאשמועינן דלאו חלב הוא אללא לדידך דלמרי חלב
הוא לענין אכילה אחיא מעוטיה מהקרב: מידי דהוא אפחות זמן. דילא לאורי וכלו חדשיו ודכולי עלמא צהמה הוא ופסליה
רחמנא בהקרב כל שצעה: לצדי האוסר. בן תשעה חי צכשרה עד שיטמנו: מפסי. את זה צאכילה דשחיטתו מטהרתו:
לצדי המסיר. בלא שחיטה ששל כשרה: אוסר. צל טרפה דשחיטה ידיה לא מהניא ציה וצשחיטתו הטרפה לא מישתרי
שהי הוא כאלח מצריביה: ארבעה סימנין. היתרה הוא לצדי ציה רחמנא מכל צצהמה תאכלו שאס ראה אוכלו ששחיטת אמו
אלל אס צריך הוא לשחיטת עצמו כגון שליל של טרפה שחוטו ומותר שהוא ניתר צ"ג מד' סימנין או צושט וקנה שלו או צושט
וקנה של אמו: צין דרבי אמי וצין דרבי חסדא וצין צמני רבי חייל צכולהו גרסינן השוחט את הטרפה וצמוספתא דר' חייל [פ"ד ה"ג] נמלא כן:
טעון